

Dosarul nr.1a-1422/18
Chişinău
02-1a-14872-12072018

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun.

Judecător: Simciuc Natalia

D E C I Z I E
/dispozitiv/

19 septembrie 2019
mun.Chişinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței:

Iurie Iordan

Judecători:

Ludmila Ursu și Sergiu Furdui

Grefier:

Adrian Olărescu, Cristina Său, Tatiana Albu

Cu participarea:

Procurorilor:

Vitalie Călugăreanu, Mihai Uglea

Avocatului:

Alexandru Chisnencu

Inculpatului:

judecând în ședința publică în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chişinău, *****, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 19.10.2015, pe cauza penală:

***** Ion, născut la *****, originar din s. *****, r. *****, domiciliat în mun. Chişinău, str. *****, *****, ap. *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, studii superioare, supus militar, căsătorit, angajat în calitate de consilier al Directorului general al *****, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

În conformitate cu art.*****5, alin.(1); *****7-*****9 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Admite apelul procurorului casează total sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 19.10.2015, privindu-l pe *****, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Procesul penal pornit în privința lui ***** în baza art.328 alin.(1) Cod penal a înceta în baza art.60 alin.(1), lit. b) Cod penal și 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se admite acțiunea civilă și se încasează de la ***** în beneficiul Statului (bugetul de stat) prejudiciul material în sumă de 5973165 (cinci milioane, nouă sute șaptezeci și trei mii, una sută șaiszeci și cinci) lei.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile.

Pronunțarea publică a hotărârii motivate la data de 17.10.2019, ora 14.00.

Președintele ședinței:

Judecători:

Dosarul nr.1a-1422/18

Chișinău

02-1a-14872-12072018

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun.

Judecător: Simciuc Natalia

D E C I Z I E

19 septembrie 2019
mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței:

Judecători:

Grefier:

Cu participarea:

Procurorilor:

Avocatului:

Inculpatului:

Iurie Iordan

Ludmila Ursu și Sergiu Furdui

Adrian Olărescu, Cristina Său, Tatiana Albu

Vitalie Călugăreanu, Mihai Uglea

Alexandru Chisnencu

a judecat în ședința publică în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, *****, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19.10.2015, pe cauza penală:

***** **Ion**, născut la *****, originar din s. *****, r. *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, *****, ap. *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, studii superioare, supus militar, căsătorit, angajat în calitate de consilier al Directorului general al *****, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.04.2014 - 19.10.2015;

Instanță de apel: 04.11.2015 - 27.01.2016;

Instanță de recurs: 11.04.2016 - 09.08.2016;

Instanță de apel: 07.09.2016 - 21.12.2017;

Instanță de recurs: 12.03.2018 - 05.06.2018;

Instanță de apel: 12.07.2018 – 19.09.2019.

Procedura citării a fost legal executată.

Asupra apelului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, *****, împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19.10.2015 în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19.10.2015 ***** *Ion* a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. *Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că*, de către organul de urmărire penală, ***** a fost învinuit că, în perioada 15-26 iulie 2010, deținând funcția de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, numit în funcție publică prin Ordinul Președintelui Parlamentului SC-2 nr.5 din 01 februarie 2010, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu, contrar pct.1.3 alin. (2) al Instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr.1.3-XVI din 07.12.2005 (în continuare Instrucție), care prevede că respectarea regulilor stabilite în ea este obligatorie pentru deputații în Parlament, pentru funcționarii Aparatului Parlamentului, pentru consilierii conducerii Parlamentului, pentru consultanții și referenții din comisiile permanente și fracțiunile parlamentare, pct.8.4.2 din Instrucțiune care stabilește că lucrul nemijlocit cu actele legislative intră în obligațiunile funcționarilor din comisiile permanente, din Direcția documentare 2 parlamentară și din Direcția juridică, pct.8.4.3 din Instrucțiune care prevede că consultanții responsabili din comisiile permanente prezintă legile și hotărârile, împreună cu fișa de însoțire (anexa nr.32) Secției de redactare a Direcției documentare parlamentară, pct.8.4.5 din Instrucțiune care stipulează că actele legislative prezentate spre redactare în secția de redactare de către consultanții responsabili din comisiile permanente vor fi imprimate pe file de hârtie albă de formatul A4 pe o singură pagină și pct.8.4.7-8.4.8 din Instrucțiune care stabilește că actul legislativ redactat se restituie consultantului responsabil din comisia permanentă, care urmează în mod obligatoriu să-l verifice, înainte de a fi semnat de conducere, ilegal, modificând conținutul stenogramei ședinței în Plenul Parlamentului din 15 iulie 2010, a redactat și imprimat pe foi de hârtie textul final al Legii nr.176 din 15 iulie 2010, conform căruia în Anexa la lege, la pct.1) lit. e)

s-a introdus următorul cuprins: e) întreținerea cazinourilor până la 6 mese inclusiv, cuantumul taxei constituie 180 000 lei pentru fiecare masă de joc, iar începând cu a 7-ea, cuantumul taxei constituie 360 000 lei. Tot el, a fost învinuit de faptul că, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, în scopul de a urgenta intrarea în vigoare a actului normativ menționat, ilegal a introdus modificări în pct. III al Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care prevedea că legea intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția art.1 pct.18, în partea ce se referă la pct.1 lit. e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării. Ulterior, cet. *****, în pofida faptului că modificările menționate nu au fost acceptate de Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova nu au fost examinate și votate în ședința Plenului Parlamentului, ducând în eroare personalul din Direcția documentare parlamentară, ilegal le-a introdus în redacția finală a textului Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care a fost promulgată prin Decretul Președintelui Interimar al Republicii Moldova, Ghimpu Mihai nr. 464-V din 30 iulie 2010. Urmare a acțiunilor ilegale ale cet. ***** de introducere frauduloasă a modificărilor în cauză în textul Legii nr.176 din 15 iulie 2010, potrivit informației prezentate de către Camera de Licențiere, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 5 973 165 lei, ce constituie urmări grave.

3. Împotriva sentinței, apel a declarat procurorul ***** solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ***** să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele administrației publice centrale și locale și de a exercita astfel de activitate pe termen de 10 ani.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță, dispunând achitarea lui *****, a enumerat în sentință toate probele prezentate de acuzare care incontestabil dovedesc vina ultimului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (2) lit. d) Cod penal, însă nu și-a motivat clar soluția, or, instanța la emiterea sentinței de condamnare sau achitare este obligată să se expună asupra tuturor probelor prezentate de către părți. Cu toate că organul de urmărire penală a acumulat probele în conformitate cu prevederile legale, nefiind constatată nici o încălcare, prima instanță a considerat 3 necesar să le aprecieze critic.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției instanța de apel a invocat că, la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a tras concluzia că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, aceste împrejurări fiind constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

5. Procurorul Ciobanu Sergiu, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de acuzare prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, care confirmă pe deplin vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, de asemenea, instanța de apel nu s-a expus în nici un fel asupra motivelor desfășurate de către acuzare în susținerea apelului precum și asupra învinuirii.

Referință pe marginea recursului a depus avocatul ***** în numele inculpatului care s-a expus pentru respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat, din motiv că hotărârile sunt întemeiate și legale, iar faptul săvârșirii de către ***** a infracțiunii imputate este neconfirmat, adică în acțiunile lui nu persistă careva semne caracteristice ale respectivei componente de infracțiune, învinuirea fiind ilegală, bazată pe presupuneri.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 august 2016, a fost admis recursul, casată totală decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, soluția de respingere a apelului declarat de procuror este neargumentată și necorespunzătoare cumulului de probe administrate și verificate în ședințele de judecată, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală.

7. Prin ordonanța din 15 noiembrie 2017, în cadrul ședinței instanței de apel, acuzatorul de stat Uglea Mihai a modificat învinuirea adusă lui ***** potrivit căreia *inculpatul ******, în perioada 15-26 iulie 2010 deținând funcția de *consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, numit în funcție publică prin Ordinul Președintelui Parlamentului SC-2 nr.5 din 01 februarie 2010, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu, contrar pct.1.3 alin. (2) al Instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr.13-XVI din 07.12.2005 (în continuare Instrucție), care prevede că respectarea regulilor stabilite în ea este obligatorie pentru deputații în Parlament, pentru funcționarii Aparatului Parlamentului, pentru consilierii conducerii Parlamentului, pentru consultanții și referenții din comisiile permanente și fracțiunile parlamentare, pct.8.4.2 din Instrucțiune care stabilește că lucrul nemijlocit cu actele legislative intră în obligațiunile funcționarilor din comisiile permanente, din Direcția documentare parlamentară și din Direcția juridică, pct.8.4.3 din Instrucțiune care prevede că consultanții responsabili din comisiile permanente prezintă legile și hotărârile, împreună cu fișa de însoțire*

(anexa nr.32) Secției de redactare a Direcției documentare parlamentară, pct. 8.4.5 din Instrucțiune care stipulează că actele legislative prezentate spre redactare în secția de redactare de către consultanții responsabili din comisiile permanente vor fi imprimare pe file de hârtie albă de formatul A4 pe o singură pagină și pct. 8.4.7-8.4.8 din Instrucțiune care stabilește că actul legislativ redactat se restituie consultantului responsabil din comisia permanentă, care urmează în mod obligatoriu să-l verifice, înainte de a fi semnate de conducere, ilegal, modificând conținutul stenogramei ședinței în Plenul Parlamentului din 15 iulie 2010, a redactat și imprimat pe foi de hârtie textul final al Legii nr. 176 din 15 iulie 2010, conform căruia în Anexa la lege, la pct. l) lit. e) s-a introdus următorul cuprins: e) întreținerea cazinourilor până la 6 mese inclusiv, cuantumul taxei constituie 180 000 lei pentru fiecare masă de joc, iar începând cu a 7-ea, cuantumul taxei constituie 360 000 lei.

Tot el, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, în scopul de a urgenta intrarea în vigoare a actului normativ menționat, ilegal a introdus modificări în pct. III al Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care prevedea că legea intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția articolului I punctul 18, în partea ce se referă la punctul 1 litera e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării.

*Ulterior, cet. *****, în pofida faptului că modificările menționate nu au fost acceptate de Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, nu au fost examinate și votate în ședința în Plen a Parlamentului, ducând în eroare personalul din Direcția documentare parlamentară, ilegal le-a introdus în redacția finală a textului Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care a fost promulgată prin Decretul Președintelui Interimar al Republicii Moldova Mihai Ghimpu nr.464-V din 30 iulie 2010.*

*Urmare a acțiunilor ilegale ale cet. ***** de introducere frauduloasă a modificărilor în cauză în textul Legii nr.176 din 15 iulie 2010, potrivit informației prezentate de către Camera de Licențiere, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de 5 973 165 lei, ce constituie urmări grave.*

*Acțiunile intenționate ale inculpatului *****, au fost încadrate în baza art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal – depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, faptă ce a cauzat urmări grave bugetului de stat.*

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 21 decembrie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal pornit în

privința lui ***** în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, a fost încetat din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

9. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05.06.2018 a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Secția investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice a Procuraturii Generale, Uglea Mihai, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui ***** și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11. La rejudecarea apelului:

1. Procurorul Călugăreanu Vitalie prin ordonanța din 22.01.2019 a modificat învinuirea în vederea concretizării ei.

Potrivit ordonanței, ***** Ion se învinuiește pentru faptul că *el în perioada 15-26 iulie 2010, deținând funcția de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, numit în funcție publică prin Ordinul Președintelui Parlamentului SC-2 nr. 5 din 01 februarie 2010, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu, contrar pct. 1.3 alin. (2) al Instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr.13-XVI din 07.12.2005 (în continuare Instrucție), care prevede că respectarea regulilor stabilite în ea este obligatorie pentru deputații în Parlament, pentru funcționarii Aparatului Parlamentului, pentru consilierii conducerii Parlamentului, pentru consultanții și referenții din comisiile permanente și fracțiunile parlamentare, pct. 8.4.2 din Instrucțiune care stabilește că lucrul nemijlocit cu actele legislative intră în obligațiunile funcționarilor din comisiile permanente, din Direcția documentare parlamentară și din Direcția juridică, pct. 8.4.3 din Instrucțiune care prevede, că consultanții responsabili din comisiile permanente prezintă legile și hotărârile, împreună cu fișa de însoțire (anexa nr.32) Secției de redactare a Direcției documentare parlamentară, pct. 8.4.5 din Instrucțiune care stipulează că actele legislative prezentate spre redactare în secția de redactare de către consultanții responsabili din comisiile permanente vor fi imprimare pe file de hârtie albă de formatul A4 pe o singură pagină și pct. 8.4.7-8.4.8 din Instrucțiune care stabilește că actul legislativ redactat se restituie consultantului responsabil din comisia permanentă, care urmează în mod obligatoriu să-l verifice, înainte de a fi semnate de conducere, ilegal, modificând conținutul stenogramei ședinței în Plenul Parlamentului din 15 iulie 2010, a redactat și imprimat pe foi de hârtie textul final al Legii nr. 176 din 15 iulie 2010, conform căruia în Anexa la lege, la pct. 1) lit. e) s-a introdus următorul cuprins: e) întreținerea cazinourilor pînă la 6 mese*

inclusiv, cuantumul taxei constituie 180 000 lei pentru fiecare masă de joc, iar începând cu a 7-ea, cuantumul taxei constituie 360 000 lei.

Tot el, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, în scopul de a urgenta intrarea în vigoare a actului normativ menționat, ilegal a introdus modificări în pct. III al Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care prevedea că legea intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția articolului I punctul 18, în partea ce se referă la punctul 1 litera e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării.

*Ulterior, *****, în pofida faptului că modificările menționate nu au fost acceptate de Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, nu au fost examinate și votate în ședința în Plen a Parlamentului, ducând în eroare personalul din Direcția documentare parlamentară, ilegal le-a introdus în redacția finală a textului Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care a fost promulgată prin Decretul Președintelui Interimar al Republicii Moldova Mihai Ghimpu nr.464-V din 30 iulie 2010.*

*Urmare a acțiunilor ilegale ale lui ***** de introducere frauduloasă a modificărilor în cauză în textul Legii nr. 176 din 15 iulie 2010, potrivit informației prezentate de către Camera de Licențiere, bugetul de stat reprezentat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a fost prejudiciat cu suma de 5 973 165 lei, ce constituie daune în proporții considerabile.*

*Aceste acțiuni ale inculpatului ***** Ion, au fost încadrate de către acuzare în baza art. 328 alin. (1) Cod penal – depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, fapt ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.*

*În motivarea ordonanței, acuzarea a invocat că ***** Ion a fost pus sub învinuire în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal – depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, faptă ce a cauzat urmări grave intereselor publice, iar la 27.06.2017 Curtea Constituțională a pronunțat Hotărârea nr. 22 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. 1) Cod penal, conform căreia Curtea a declarat neconstituțional sintagma „intereselor publice” din alin. (1) art. 328 Cod penal.*

*Astfel, în cadrul judecării cauze penale în instanța de apel, s-a constatat că au apărut circumstanțe noi care influențează încadrarea juridică a învinuirii aduse lui ***** și generează necesitatea formulării unei învinuirii noi, iar conform prevederilor art. 325 alin. (2) Co de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.*

Ordonanța împreună cu drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute la ar. 66 Cod de procedură penală au fost aduse la cunoștință, contra semnătură, inculpatului și apărătorului la 22.01.2019.

11.2. Cercetarea judecătorească a fost completată prin audierea suplimentară a inculpatului, reprezentantului părții vătămate și martorilor Untila Veaceslav și Ioniță Veaceslav, celelalte probe au fost cercetate prin citirea lor în ședința de judecată.

11.3. Acuzarea (procurorii Călugăreanu Vitalie și Uglea Mihai) a susținut pe deplin apelul declarat împotriva sentinței judecătorești Buiucani, m. Chișinău din 19.10.2015 și a solicitat admiterea lui, casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-l recunoaște culpabil pe ***** Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP, însă având în vedere că potrivit art. 60 CP a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, a-l libera de răspundere penală în temeiul prescripției precum și încasarea din contul inculpatului în beneficiul Ministerul Finanțelor a 5973165 lei cu titlu de prejudiciu material.

11.4. Reprezentantul Ministerului Finanțelor Sergiu Slova a solicitat admiterea integrală a acțiunii înaintate în sensul și cuantumul prezentat.

11.5. Avocatul Chisnescu Alexandru și inculpatul au pledat pentru respingerea apelului declarat ca nefundat și menținerea sentinței primei instanțe din considerentul inexistenței în acțiunile inculpatului ***** a faptei infracțiunii sau a careva componente de infracțiune pasibile de pedeapsa penală, cât și respingerea acțiunii civile a Ministerului Finanțelor.

12. *Judecând apelul, verificând legalitatea și temeinicia sentinței pe baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul acuzatorului de stat ***** urmează a fi admis din următoarele considerente.*

13. Potrivit art. 401 alin. (1), pct. 1) și art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală, poate declara apel acuzatorul de stat în ceea ce privește latura penală și civilă, în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

14. Colegiul penal, verificând legalitatea procedurii de sesizare a instanței de apel, consideră că apelul acuzatorului de stat ***** este declarat în termen, fiind respectate prescripțiile legale enunțate mai sus.

15. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

16. Conform art. *****4 Cod procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

17. Potrivit art. *****5 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

18. Se constată existența erorii de drept – motivarea contradictorie a soluției adoptate, eroare ce impune implicarea instanței de apel prin aprecierea apelului acuzatorului de stat ca fondat și admiterea lui, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri.

19. Se reține că instanța de fond a administrat probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, însă a tras greșit concluzia de nevinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, or motivarea sentinței de achitare este una contradictorie.

20. Astfel, în partea motivantă a sentinței se indică că „... *presupusele acțiuni ilegale ale inculpatului au fost considerate și apreciate ca fiind absolut legale și întemeiate...*” precum și „...*în cazul dat acțiunile lui ***** de fapt reprezintă o activitate de înscriere de către un funcționar al autorității publice, care nu este persoană cu funcție de răspundere, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente...*”.

21. Prin urmare, instanța de fond, pe de o parte, se referă la legalitatea acțiunilor inculpatului, iar pe altă parte indică la ilegalitatea acțiunilor lui ***** și încadrarea greșită a acțiunilor acestuia în baza art. 328 Cod penal.

22. Potrivit art. 385 alin. (1) p. 1)-4) Cod de procedură penală *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea și dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.*

23. Conform art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală *sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată.*

24. Prevederile art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală stipulează că *pentru instanța de judecată nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.*

25. Coroborând prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală cu cele ale art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, analizând textului incriminator ce se relevă în materialele cauzei penale Colegiul penal constată:

***** Ion în perioada 15-26 iulie 2010, deținând funcția de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, numit în funcție publică prin Ordinul Președintelui Parlamentului SC-2

nr. 5 din 01 februarie 2010, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu, contrar pct. 1.3 alin. (2) al Instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr.13-XVI din 07.12.2005 (în continuare Instrucție), care prevede că respectarea regulilor stabilite în ea este obligatorie pentru deputații în Parlament, pentru funcționarii Aparatului Parlamentului, pentru consilierii conducerii Parlamentului, pentru consultanții și referenții din comisiile permanente și fracțiunile parlamentare, pct. 8.4.2 din Instrucțiune care stabilește că lucrul nemijlocit cu actele legislative intră în obligațiunile funcționarilor din comisiile permanente, din Direcția documentare parlamentară și din Direcția juridică, pct. 8.4.3 din Instrucțiune care prevede, că consultanții responsabili din comisiile permanente prezintă legile și hotărârile, împreună cu fișa de însoțire (anexa nr.32) Secției de redactare a Direcției documentare parlamentară, pct. 8.4.5 din Instrucțiune care stipulează că actele legislative prezentate spre redactare în secția de redactare de către consultanții responsabili din comisiile permanente vor fi imprimate pe file de hârtie albă de formatul A4 pe o singură pagină și pct. 8.4.7-8.4.8 din Instrucțiune care stabilește că actul legislativ redactat se restituie consultantului responsabil din comisia permanentă, care urmează în mod obligatoriu să-l verifice, înainte de a fi semnate de conducere, ilegal, modificând conținutul stenogramei ședinței în Plenul Parlamentului din 15 iulie 2010, a redactat și imprimat pe foi de hârtie textul final al Legii nr. 176 din 15 iulie 2010, conform căruia în Anexa la lege, la pct. 1) lit. e) s-a introdus următorul cuprins: e) întreținerea cazinourilor pînă la 6 mese inclusiv, cuantumul taxei constituie 180 000 lei pentru fiecare masă de joc, iar începând cu a 7-ea, cuantumul taxei constituie 360 000 lei.

Tot el, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, în scopul de a urgenta intrarea în vigoare a actului normativ menționat, ilegal a introdus modificări în pct. III al Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care prevedea că legea intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția articolului I punctul 18, în partea ce se referă la punctul 1 litera e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării.

Ulterior, *****, în pofida faptului că modificările menționate nu au fost acceptate de Comisia economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, nu au fost examinate și votate în ședința în Plen a Parlamentului, ducând în eroare personalul din Direcția documentare parlamentară, ilegal le-a introdus în redacția finală a textului Legii nr.176 din 15 iulie 2010, care a fost promulgată prin Decretul Președintelui Interimar al Republicii Moldova Mihai Ghimpu nr.464-V din 30 iulie 2010.

Urmare a acțiunilor ilegale ale lui ***** de introducere frauduloasă a modificărilor în cauză în textul Legii nr. 176 din 15 iulie 2010, potrivit informației prezentate de către Camera de Licențiere, bugetul de stat reprezentat de Ministerul

Finanțelor al Republicii Moldova a fost prejudiciat cu suma de 5 973 165 lei, ce constituie daune în proporții considerabile.

26. În instanța de apel, *inculpatul* ***** a declarat că învinuirea adusă prin ordonanța din 22.01.2019 îi este clară și că nu recunoaște vina.

Susține declarațiile făcute la urmărirea penală și în instanța de fond, potrivit cărora în momentul săvârșirii, așa zisei infracțiuni, în perioada 15-26 iulie 2010, în Codul penal acționa art. 123 „Persoana cu funcție de răspundere” din Legea 985-XV din 18.04.2002 și nicidecum nu funcționa art. 123 modificat prin Legea 245 din 12.12.2011, care a intrat în vigoare la 03.02.2012. În afară de aceasta, a deținut funcția de consultant principal – funcție de execuție, iar potrivit art. 6-10 din Legea nr.158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și Legii 155/2011 Clasificatorul unic al funcțiilor public (Anexa, pct. 3 Cod C01), care nu se încadrează ca persoană cu funcție de răspundere, stipulată la art. 123 Cod penal, în redacția Legii 985-XV din 18.04.2002 și deci, nu pot fi subiect al infracțiunii art. 328 alin. (3) lit. d), în redacția Legii 985 din 18.04.2002, prin prisma art. 123 Cod penal în aceeași redacție. Procesul de examinare, aprobare și promulgare a Legii nr. 176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a avut loc în perioada mai-august 2010. Art.123 și art. 328 din Legea nr. 985-XV din 18.04.2002 Codul penal al Republicii Moldova (Republicat: Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 72- 74/195 din 14.04.2009, în vigoare din 24.05.2009), vizează definițiile persoanei cu funcție de răspundere, persoanei cu înaltă funcție de răspundere, precum și acțiunile acestora. Aceste prevederi au acționat în perioada 24 mai 2009 - 02 februarie 2012. În conformitate cu prevederile art. 22 al Constituția Republicii Moldova, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos, iar potrivit art. 46 al Legii 780/27.12.2001 privind actele legislative, actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultra-activ. Potrivit art. 328 a Codului penal, săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Prin urmare, se pune întrebarea prin care legi au constatat procurorii că unui consultant principal – funcție de execuție, i se acordă drepturi și atribuții, mai mult ca atât Legea 797/1996 nu prevede nici o trimitere la sintagma „consultant principal”.

Referitor, la Instrucțiunea privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr. 13-XVI din 07.12.2005, menționează că este un act administrativ intern și nerespectarea acesteia de către un angajat al instituției poate atrage după sine doar

o sancțiune disciplinară. Instrucțiunea nr. 13-XVI din 07.12.2005 nu a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, totodată lipsește în dosarul prezentat de către Procuratura Generală. În baza demersului din 25.05.2012 a dlui Tudor Deliu – deputat în Parlament, către Biroul permanent al Parlamentului, Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului a efectuat o expertiză asupra Instrucțiunii 13/2005 privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova, care s-a finalizat cu un Raport de expertiză cu nr. Dj – 226 din 01.06.2012. Conform Raportului de expertiză asupra Instrucțiunii privind lucrul cu documentele în Parlamentul Republicii Moldova cu nr. Dj 12-226 din 01.06.2012 (raportul este parte componentă a dosarului), originalul acesteia, precum și copia ei legalizată lipsesc în arhiva Parlamentului. Așa dar, procurorii s-au folosit, în activitatea lor, de niște broșuri în care se conținea un oarecare text al Instrucțiunii nr. 13 (ediția anilor 2005, 2009 și 2011). Aceste ediții diferă substanțial între ele, lucru confirmat și în Raportul de expertiză al Direcției juridice al Secretariatului Parlamentului. Parte componentă a dosarului este Regulamentul privind atribuțiile funcționarilor Direcției documentare parlamentară, aprobat la 18.06.2001 de către dl Comeliu Gurin – Director general al Aparatului Parlamentului, unde sunt stipulate atribuțiile funcționarilor din subdiviziune (șeful Direcției, secția de redactare, secția organizare a lucrărilor în plen a Parlamentului, sectorul pentru asigurarea ședințelor Parlamentului, biroul dactilografierii, cancelaria, etc.). Aceste atribuții sunt menționate în declarația subsemnatului, parte componentă a dosarului. Deschiderea dosarului se bazează, chipurile, pe Raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr. 176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător. Potrivit recomandărilor comisiei se menționează următoarele: a remite Procuraturii Generale materialele și raportul Comisiei parlamentare de anchetă în vederea stabilirii existenței componente de infracțiune pe acest caz; a recomanda Președintelui Parlamentului dlui Marian Lupu, examinarea chestiunii inițierii procedurii privind aflarea dlui Veaceslav Ioniță în funcția de Președinte al Comisiei economie, buget și finanțe; a aprecia activitatea Secretarului general al Parlamentului, dl Adrian Fetescu, persoană responsabilă de asigurarea bunei activități a organelor de lucru ale Parlamentului; Secretarul general să asigure elaborarea fișelor de post pentru funcționarii Secretariatului. D-nul Adrian Fetescu a fost demis din funcția de Secretar general al Secretariatului Parlamentului, însă Procuratura deschide dosar penal pe numele său, care nu este menționat în recomandări și nu este persoană cu funcție de răspundere. Nu este de acord cu informația prezentată de Camera de Licențiere nr. 01-564 din 13.02.2014, precum că suma prejudiciului cauzat bugetului de stat constituie 5 973 165 lei. La data de 22.09.2010 Veaceslav Ioniță – deputat în Parlament, a semnat un proiect de lege cu

nr. 2538 cu privire la revenirea la taxele anterioare la unele jocuri de noroc. Concomitent, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 5 din 18.02.2011 a declarat neconstituționale prevederile pct. 1 lit. e) din Anexa la Legea 176/2010. Ulterior, Parlamentul a adoptat Legea nr. 42 din 17.03.2011 cu privire la modificarea anexei la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător. Prin urmare, s-a revenit la situația de până la 10.08.2010, deci efectele legii 176/2010 nu au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice. Potrivit art. 18 alin. (7), art. 8 alin. (1) lit. a) pct. 5) din Legea 451/30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, taxele pentru întreținerea cazinourilor se varsă la bugetul de stat și nu la Camera de licențiere, prin urmare acesta nu poate avea calitate de parte vătămată. Art. 65 alin. (1) al din Legea 181/25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, colectarea veniturilor și a altor încasări aprobate în bugetele componente ale bugetului public național se asigură de către administratorii de venituri stabiliți prin actele normative care instituie aceste venituri, iar potrivit alin. (2) al art. 65, în cazul în care legislația nu prevede autoritatea responsabilă de administrarea anumitor venituri bugetare, Ministerul Finanțelor desemnează administratorii veniturilor bugetare respective. Totodată, reieșind din prevederile art. art. 129 alin. (1), 131 alin. (1) Cod Fiscal, conchide că Camera de Licențiere nu poate fi parte vătămată.

În instanța de apel, fiind audiat suplimentar, a specificat că nu a dat indicații lui Mardari Lidia de a modifica textul final al legii și nu are nici o atribuție la Proiectul Amendamentului deputatului Untilă Veaceslav. Amendamentul deputatului Untilă Veaceslav a fost admis și a venit prin Secretariatul Parlamentului la Comisie. După votare, Ministerul Economiei a pus pe foaie textul final al proiectului de lege.

Semnătura de pe Fișa de însoțire a actului legislativ prezentat Secție de redactare îi aparține.

Proiectul de Lege nr. 1161, înregistrat în Registrul Actelor Legislative cu nr. 176, i-a fost prezentat prin Cancelarie.

Nu are nici o atribuție cu înscrierile făcute pe fila 9 a Proiectului de Lege nr. 1161, înregistrat în Registrul Actelor Legislative cu nr. 176.

Toate amendamentele au fost examinate de către Comisia Economie, Buget și Finanțe a Parlamentului RM și ulterior transmise Parlamentului RM pentru a hotărî.

*Analizând declarațiile inculpatului ***** de nerecunoaștere a vinei, Colegiul Penal le apreciază ca fiind făcute în scopul exercitării libertății de a nu se autoîncrimina și aceste declarații nu pot genera concluzia de netemeinicie a învinuirii, or au fost administrate probe utile, veridice, concludente și pertinente*

care în ansamblu coroborează și se completează și infirmă versiunea de necomitere a faptei infracționale de către inculpat.

Astfel, **Muntean Silvia**, fiind audiată în calitate de reprezentant a părții vătămate, în instanța de fond, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți, fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că este reprezentantul Camerei de Licențiere și participă în litigiile dintre Camera de Licențiere și titularii de licență sau foștii titulari de licență în privința cărora a fost adoptată decizia de recalculare a taxelor de licență.

***** nu îi este cunoscut și prima dată îl vede.

Odată cu adoptarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 18.02.2011 privind controlul constituționalității a unor prevederi din legea 175/2000, legea nr. 176 din 15.07.2010 cu privire la modificarea și completarea legii nr. 193/2010 privind punerea în aplicare a prevederilor legii 42/2011 cu privire la modificarea anexei legii nr. 451/2001, Camera de Licențiere a emis decizii privind recalcularea retroactivă a taxelor de licență, și anume în privința SRL „Palace Casino”, SRL „Saleras Star”, SRL „V.L.V. & Co”, SRL „Alb Curat”, SRL „Reneco-El”, SRL „Admiral Casino Imperial”, SRL „E&A Proiect” și SRL „Club Casino”.

Astfel, suma totală potrivit deciziilor de recalculare a taxelor constituie 5 973 165 lei.

Pe aspectul litigios al acțiunilor înaintate în ordinea contenciosului administrativ de către entitățile economice, și anume de SRL „E&A Proiect”, SRL „Alb Curat” și SRL „Reneco-El” împotriva Camerei de Licențiere, au fost emise de către Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decizii prin care se atestă legalitatea acțiunilor Camerei de Licențiere.

Pricinile civile înaintate de celelalte entități economice enumerate, sunt la etapa examinării în fond în Judecătoria Centru, mun. Chișinău în ordinea contenciosului administrativ.

Suma de 5 973 165 lei constituie prejudiciul cauzat bugetului de stat ca urmare a modificărilor efectuate la anexa legii 451/2001, care totodată reprezintă taxa de licență care urma a fi achitată în bugetul de stat.

Curtea Constituțională expunându-se asupra acestui fapt, a declarat neconstituțională această modificare.

Nu cunoaște precis perioada în care a fost cauzat acest prejudiciu, însă acesta a fost calculat de la data operării modificărilor până la data când au fost declarate neconstituționale. În mass-media nu sunt publicații ale Camerei de Licențiere pe acest subiect, că modificările sunt neconstituționale.

Referitor, la faptul dacă este sau nu vinovat inculpatul, urmează să se expună instanța de judecată.

Prejudiciul constituie suma taxei de licențiere care urma a fi achitată în bugetul de stat. Agenții economici nu au achitat taxele de licență, deoarece ei

aveau dreptul ca să conteste deciziile în ordinea contenciosului administrativ și ca urmare CSJ s-a expus asupra acestui fapt, și anume că deciziile Camerei de licențiere sunt legale. Deciziile în cauză, din câte cunoaște sunt anexate la materialele dosarului.

Nu cunoaște dacă până la momentul de față a fost restituit ceva din suma indicată.

Taxele pentru jocurile de noroc intră în Bugetul de stat.

În cadrul ședinței instanței de apel, la rejudecarea apelului, reprezentantul părții vătămate Slova Sergiu a declarat că susține declarațiile făcute anterior în cadrul procesului penal de către ceilalți reprezentanți ai părții vătămate și că solicită să fie admisă acțiunea civilă deoarece cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracțiune a fost estimat în cadrul urmăririi penale și că au fost administrate probe ce-l confirmă.

În anul 2010 taxele erau colectate de Camera de Licențiere și că Ministerul Finanțelor nu deține răspuns cu referire la colectarea taxelor.

Angela Enciu, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului a declarat că, cu referire la procedura de votare și semnare a Legii nr. 176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, a comunicat că după adoptarea legii a urmat consultarea stenogramei de către consultantul comisiei de profil, în cazul dat – ***** la capitolul includerea/excluderea amendamentelor înaintate de către deputați de la microfoane. Apoi textul, modificat însoțit de Fișa obligatorie a actului pentru prezentarea în Sectorul redactare a Direcției documentare parlamentară, semnat de către ***** și președintele comisiei de profil Ioniță Veaceslav a fost prezentat în Secția redactare a Direcției documentare parlamentară.

În Secția redactare se operează modificări din punct de vedere lingvistic, fonetic, stilistic, morfologic, cu excepția redactării de concept.

Textul redactat a fost imprimat pe foaie cu antet în Biroul dactilografieră a Direcției Documentare parlamentară, semnat pe verso de către Șeful secției redactare, redactorul responsabil de legea dată, corector și traducător (cu referire la varianta rusă), după care s-a restituit lui *****.

Apoi, consultantul comisiei de profil a prezentat textul legii factorilor de decizie (Ministerului Economiei, președintelui comisiei de profil, Direcția juridică a Aparatului Parlamentului) pentru coordonare și colectare de semnături. Totodată, textul legii este semnat și de către consultantul comisiei.

La fel, faptul că actul normativ menționat a fost întocmit și prezentat în Secția redactare de către ***** , este confirmat și prin inscripția aplicată de către Esinencu Tamara în colțul drept al primei file din text „resp. Conișescu 397”.

Numărul 397 constituie ultimele 3 cifre al telefonului interior al lui ***** 268-397.

Referitor la redactarea în regim de urgență a legii, solicitată de consultantul *****, este confirmat prin inscripția efectuată de Esinencu Tamara în partea stângă a primei file „în mod prioritar”.

Astfel de decizii, pot fi luate doar de către persoanele responsabile din Comisia economie, buget și finanțe. Secția redactare nu poate să decidă astfel de lucruri, deoarece nu intră în competența acesteia (f.d. 23-25, vol. III și f.d. 27-29, vol. IV).

Tatiana Rotaru, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căruia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că după votarea proiectului în cauză în lectura a II-a, căruia i-a fost atribuit nr. 176 din 15 iulie 2010, consultantul din Comisia de profil responsabil de proiect, în cazul dat *****, a inclus toate amendamentele votate în Plenul Parlamentului în Legea menționată și le-a trimis redactorilor din Direcția documentare a Secretariatului Parlamentului spre redactarea textului.

La momentul transmiterii textului legii indicate spre redactare, fișa de însoțire a textului legii, a fost contrasemnata de către consultantul responsabil de proiect din Comisia de profil (*****), Președintele Comisiei (Veaceslav Ioniță) și autorul proiectului de lege (Valeriu Lazăr).

Apoi, urmare redactării textului legii de către redactori, Legea a fost transpusă pe foi cu antet, semnată în tabela obligatorie pe verso-1 legii în original de către consultantul responsabil de proiect din Comisia de profil, Președintele Comisiei și autorul proiectului de lege, precum și de către Șeful secției redactare, redactorul responsabil de legea dată, corector și traducător (cu referire la varianta rusă).

Ulterior, Legea a fost transmisă spre semnare responsabilului de proiect din Direcției juridică, adică lui Rotaru Tatiana. Dumneai a verificat textul Legii din punct de vedere a tehnicii legislative, după care a semnat-o și remis-o lui *****.

Alte careva tangențe cu Legea nr.176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, nu a avut.

Menționează că, în proiectul de Lege nr. 1161 din 21.04.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, avizat de către ea pentru I-a lectură, prevederi ce țin de cuantumului taxei de licența pentru întreținerea unei mese de joc, nu au existat (f.d. 26-28, vol. III).

Săcăreanu Mariana, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că deține funcția de șef al Direcției Legislației Aparatului Președintelui RM.

Pachetul de documente care este adus de către curier, se înregistrează în cancelaria Aparatului Președintelui RM de către persoana responsabilă, care semnează în borderou pentru numărul de file pe care le-a primit, ulterior documentele sunt repartizate de șeful Direcției Drept și Relații Publice, iar în lipsa acestuia repartizarea se efectuează de către adjunct.

Legea nr. 176 din 15.07.2010 a fost repartizată de ea consultantului principal din secția promulgare – Alina Prisăcaru, deoarece șeful direcției lipsea.

În textul legii careva obiecții juridice nu au fost indicate.

Consultantul Direcției Drept și Relații Publice verifică legea din punct de vedere tehnic, legislativ și juridic.

Oportunitatea modificărilor sau completărilor nu ține de competența direcției, asupra acestui aspect putând să se expună consilierii și Președintele RM, precum și asupra aspectului juridic al oportunității.

Direcția nu poate efectua modificări. În aparatul Președintelui RM legea este depusă în original, cu aplicarea ștampilei și semnăturii Președintelui Parlamentului, iar pe ultima pagină pe verso sunt aplicate toate semnăturile persoanelor implicate, inclusiv și semnătura autorului proiectului, totodată fiind prezentată și o copie a legii respective.

După emiterea decretului, originalul legii se restituie în Parlament cu un exemplar al decretului de promulgare a legii. După care, se efectuează o copie care se transmite cu un exemplar al decretului de promulgare la Monitorul Oficial, iar o copie a legii se păstrează la materialele inițiale ale decretului de promulgare, care sunt cusute în cărți și sunt păstrate în Aparatul Președintelui RM.

Amendamentul cu privire la reducerea taxelor pentru întreținerea meselor de cazinou, era pe ultima filă a legii pe care era aplicată ștampila și semnătura Președintelui Parlamentului. La momentul examinării nu au fost careva obiecții, iar problema neconstituționalității prevederilor legii nu a fost ridicată (f.d. 29-30, vol. III).

Prisăcaru Alina, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că în anul 2010 deținea funcția de consultant principal în Direcția Legislație, Aparatul Președintelui RM.

Legea nr. 176 din 15.07.2010 i-a fost repartizată de către șeful adjunct al direcției – Săcăreanu Mariana. Reieșind din atribuțiile de serviciu, ea examinează legea din punct de vedere tehnico-legislativ, adică examinarea minuțioasă a încorporării modificărilor în textul legii, corespunderea structurii, denumirii și consecutivitatea logică a expunerii.

Obiecții nu au fost, iar legea a fost transmisă redactorului pentru perfectarea decretului de promulgare.

Pe ultima pagină a textului de lege, era prezent amendamentul referitor la reducerea taxelor pentru întreținerea meselor de cazinou.

Potrivit art. 131 al Constituției RM nu poate fi adoptată legea care aduce majorarea sau micșorarea contribuției la bugetul de stat față de acceptarea Guvernului.

După ce reiese din norma citată, careva neconcordanțe cu prevederile legii nu au fost depistate.

A observat că prin amendamentul de pe ultima pagină se diminuează bugetul de stat, dar ținând cont de faptul că acceptul Guvernului urma să fie prezentat până la adoptarea de către Parlament a legii, neavând acces la dosarul legii care urma să fie promulgat în Parlament, totodată nu avea de unde să cunoască dacă Guvernul a prezentat sau nu avizul său. Cunoaște faptul că Președintele are dreptul să remită legea în Parlament pentru orice motiv. Autorul proiectului a fost Guvernul, iar din partea Parlamentului responsabil a fost Direcția Buget Finanțe și Bănci în persoana lui Ioniță Veaceslav (f.d. 31-32, vol. III).

Ganaciuc Maxim, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile cărui nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că la momentul prezentării legii spre semnare dumnealui se afla în concediu de odihnă ordinar în afara hotarelor Republicii Moldova.

La revenirea la serviciu a fost informat că, după adoptarea legii în cauză și consultarea stenogramei de către consultantul comisiei de profil, în cazul dat *****.

La capitolul includerea/excluderea amendamentelor înaintate de către deputați de la microfoane, s-a constatat că textul final al legii nu corespunde cu stenograma.

Asupra neconcordanțelor menționate, Enciu Angela l-a întrebat pe ***** , care a comunicat că totul este în regulă și este coordonat cu Ministerul Economiei și președintele comisiei de profil Ioniță Veaceslav.

Reieșind din spusele lui ***** și având în vedere că pe verso-ul legii erau prezente toate semnăturile factorilor de decizie, s-a acceptat explicațiile date de către ***** (f.d. 38-40, vol. III).

Fetescu Adrian, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile cărui nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că care a comunicat că, a activat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova în funcția de Secretar General al Parlamentului Republicii Moldova în perioada respectivă.

Cu referire la procedura de votare și semnare a Legii nr. 176 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (numărul proiectului de lege fiind 1161 din 21.04.2010), comunica că Instrucțiunea privind circulația documentelor și proiectelor de legi din 2005, prevede în mod expres consultantul comisiilor parlamentare permanente (în cazul dat *****) este responsabil de

introducerea amendamentelor votate în textul final al legii, colectarea semnăturilor care sunt aplicate pe textul final al legii.

Menționează, că Comisia de disciplină a Secretariatului Parlamentului s-a sesizat pe marginea raportului de ancheta a Parlamentului și a demarat procedura privind cercetarea acțiunilor consultantului *****, care nu a fost posibil de tras la răspundere disciplinară deoarece a expirat termenul de atragere la răspundere conform prevederilor legislației muncii, dar a fost atras la răspundere disciplinară pentru comportamentul său nedemn de funcționar public în cadrul cercetării efectuate de către Comisia de anchetă a Parlamentului.

Referitor la prevederea Legii nr. 176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, stipulată în art.111 conform căruia legea intră în vigoare la peste 3 luni de la data publicării, cu excepția art. 1, pct. 18 în partea ce referă la pct. 1 lit. e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării, comunică că această prevedere nu știe de cine a fost inclusă, dar în stenogramă ședinței Parlamentului ea nu se regăsește (f.d. *****-43, vol. III).

Ohotnicov Alexandru, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile căruia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că în perioada anului 2010 a activat în calitate de șef în cadrul Direcției Drept și Relații Publice.

În perioada când a fost promulgată legea nr. 176 se afla în concediu anual.

Direcția Drept și Relații Publice primește din Parlament legea, cu semnătura Președintelui Parlamentului pentru a fi promulgată, și anume se prezintă șefului direcției în Cancelaria Aparatului Președintelui, însă în cazul dat a fost prezentată înlocuitorului său – Secăreanu Mariana.

Acesta a prezentat spre examinare legea consultantului din cadrul direcției d-nei Prisăcaru.

Direcția nu este obligată să verifice dacă este sau nu avizul Guvernului. În conformitate cu prevederile art. 93 a Constituției RM, Președintele Republicii Moldova este în drept, în cazul în care are obiecții asupra unei legi, să o trimită, în termen de cel mult două săptămâni, spre reexaminare, Parlamentului.

După votarea definitivă a legii în Parlament este aplicat ștampila pe verso a ultimei pagini, totodată se aplică semnătura Președintelui comisiei permanente, consultantul comisiei permanente (dacă corespunde cu stenograma), șeful secției juridice, consultantul direcției juridice, șeful secției de redactare, redactorul, corectorul și consultantul direcției documentare Parlamentară.

Nu cunoaște consecutivitatea semnăturilor aplicate de persoanele enumerate.

A văzut textul legii nr. 176 când a venit din concediu și a aflat despre problema dată din presă.

A discutat cu colegii, la care aceștia i-a comunicat că legea a fost adoptată în conformitate cu prevederile Constituției RM, astfel a fost promulgată.

Legea a fost examinată doar de secția drept și relații publice, iar un consultat care să fie responsabil de lege din partea Ministerul Economiei nu a fost desemnat, deoarece la acel moment nu activa nimeni în calitate de dată.

Mai mult, nu cunoaște activitatea internă a comisiei de profil a Parlamentului, iar pe ***** îl cunoaște de când era deputat, însă legea a fost semnată de către acesta în calitate de consilier. Atribuțiile ultimului nu le cunoaște (f.d. 44-46, vol. III).

Serafim Urecheanu, fiind audiat în calitate de martor, în instanța de fond, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți, fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că în calitate de Prim-vicepreședinte al Parlamentului, a preluat atribuțiile respective din 15.07.2010, deoarece absentă Președintele Parlamentului – Ghimpu Mihai.

Asupra proiectului de Lege nr. 1161 pentru completarea și modificarea Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, s-a oferit cuvântul președintelui Comisiei economie, buget și finanțe – Ioniță Veaceslav, care a informat deputații despre hotărârea Comisiei în cauză.

În acest sens careva propuneri privind modificarea cuantumului taxei pentru mesele de jocuri de noroc, nu au parvenit, pe care motiv proiectul de lege a fost supus votului și votat de către deputați. În continuare Ioniță Veaceslav a prezentat și alte proiecte de legi.

În procesul discutării altui proiect de lege, Untilă Veaceslav în calitate de deputat s-a ridicat și l-a întrebat pe Ioniță Veaceslav despre propunerea lui la un alt proiect de lege, nefiind specificat care anume, indicând doar punctul 18 din Lege.

Ioniță Veaceslav i-a răspuns lui Untilă Veaceslav, dar ce anume dumnealui nu a înțeles, nefiind necesară intervenția moderatorului ședinței, deoarece situația era depășită prin votul exprimat în lectura finală asupra proiectului de Lege nr. 1161.

Situația în cauză nu înseamnă că amendamentul lui Untilă Veaceslav a fost votat.

Conform Regulamentului Parlamentului RM urma ca președintele ședinței în Plen a Parlamentului să pună la vot anularea votării finale a proiectului de lege și să mai pună odată la vot împreună cu amendamentul vizat.

Despre problemele apărute ca rezultat al modificărilor în proiectul de lege nominalizat, martorul a aflat ulterior în cadrul ședinței Comisiei parlamentare de anchetă pe cazul dat (f.d. 206-207, vol. III și f.d. 104-105, vol. IV).

Lazăr Valeriu, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că a activat în funcția de Ministru al Economiei în perioada respectivă.

Inițiativa legislativă privind modificarea și completarea Legii cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a aparținut Ministerului Economiei, nemijlocit Direcției politice de reglementare și îmbunătățirea mediului de afaceri, întru realizarea Programului de activitate a Guvernului.

Proiectul menționat de lege a fost coordonat cu toate autoritățile publice care au tangență cu domeniul dat de activitate, avizat de către Guvern și transmis Parlamentului pentru examinare.

Cu referință la reducerea taxelor, în proiectul Legii în cauză, Guvernul a prevăzut doar reducerea taxei cu 50 la sută pentru solicitanții de licență înregistrați cu cel mult un an înainte de data depunerii declarației pentru eliberarea licenței. Micșorarea cuantumului taxei pentru o masă de joc, nu a fost solicitată de către Guvern (Ministerul Economiei).

Termenul de intrare în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, conform proiectului înaintat în Parlament de Guvern, a fost de 3 luni. Alte careva prevederi referitoare la intrarea în vigoare a legii menționate, nu au fost propuse de autor.

În Comisia parlamentară economie, buget și finanțe din partea Ministerului Economiei a participat Guzun Alexandru, la acel moment șef al Direcției responsabilă de promovarea acestui proiect.

Potrivit afirmațiilor lui Guzun Alexandru la ședințele Comisiei parlamentare de profil la care dumnealui a fost invitat, nu au fost discutate chestiuni referitoare la modificarea cuantumului taxei pentru mesele de joc.

Ulterior, luând cunoștință despre modificările și completările care au fost votate de Parlament la Legea cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, la momentul prezentării de către ***** a variantei finale a Legii adoptate de Parlament.

În acest context, menționează că ***** personal s-a prezentat în anticamera Ministerului Economiei, solicitând în regim de urgență aplicarea semnăturii Ministrului Economiei pe verso ultimei pagini a Legii menționate conform procedurii stabilite.

Faptul dat nu a trezit careva suspiecții, deoarece au mai fost asemenea situații din partea lui *****.

A refuzat să aplice imediat semnătura, solicitând ca ***** să lase materialele respective pentru a fi studiate de Direcția responsabilă din cadrul Ministerului Economiei.

***** în scopul urgentării procesului, și-a exprimat intenția de a participa personal în cadrul acțiunii de studiere a materialelor de către direcția responsabilă. În acest scop a fost invitat Guzun Alexandru căruia i s-a indicat să efectueze studiul respectiv în comun cu *****.

Peste aproximativ 15 minute ***** și Guzun Alexandru au revenit, ultimul informându-l că propunerile Ministerului Economiei se regăsesc în acesta lege, ea conținând și alte elemente care au fost propuse și acceptate de Parlamentul RM.

Dat fiind faptul că, conform practicii stabilite în acest domeniu și reieșind din faptul că autorul inițiativei legislative nu poate interveni la această etapă în Legea votată de Parlament, prezumându-se că textul legii este rezultatul votului organului legislativ, a semnat pe verso al ultimei file a actului normativ.

Ulterior, din mijloacele mass media a aflat despre presupusele încălcări ale procedurii emiterii modificărilor și completărilor care au fost votate de Parlament la Legea cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, inclusiv despre aspectul aferent micșorării cuantumului taxei pentru mesele de joc. Mai mult, acest proces a generat mari probleme în activitatea Camerei de licențiere, inclusiv litigii cu deținătorii de licență în acest domeniu (f.d. 209-211, vol. III).

Untilă Veaceslav, fiind reaudiat în calitate de martor la rejudecarea apelului, a declarat că susține declarațiile făcute anterior în cadrul procesului penal potrivit cărora în perioada 2005-2010 a fost deputat în Parlamentul RM, legislatura XVI, XVII și XVIII.

În anul 2010 a venit cu inițiativa legislativă – proiectul de Lege nr. 1161 din 21.04.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 pentru reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și anume pct. 18 referitor la modificarea taxelor pentru activitatea în domeniul jocurilor de noroc să fie achitate în funcție de numărul de mese, până la 6 mese să fise 180 000 lei, mai mult de 6 mese să fie 360 000 lei.

A venit cu această inițiativă legislativă și din motiv că la acea perioadă de timp s-a creat impresia că câteva persoane care gestionează jocurile de noroc din RM, vroiau să monopolizeze acest gen de activitate.

În cazul examinării acestei inițiative legislative în cadrul Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe, acest amendament nu a fost susținut, în legătură cu ce dumnealui nu a insistat nici în cadrul dezbaterilor în comisie și nici în cadrul dezbaterilor în prima lectură.

La 15.07.2010 când a fost examinată în lectura a doua proiectul Legii nr. 1161, chiar dacă legislația admite în ședințele plenare să propunem amendamente, nu a avut intenția să insiste asupra amendamentul propus, chiar mai mult nu dispunea de proiectul inițiativei legislative.

În cadrul dezbaterii proiectului de lege menționat în a doua lectură, era preocupat de examinarea altui proiect de lege.

Într-un moment de el s-a apropiat președintele Comisiei de profil Ioniță Veaceslav care i-a propus să iasă cu amendamentul la proiectul Legii nr. 1161, care prevedea modificarea graduală a cuantumului taxelor pentru mesele de joc.

În acel moment nu a vrut să fac acest lucru pe motiv că nu dispuneam de acest amendament.

Ioniță Veaceslav i-a înmănat textul inițiativei legislative în cauză și i-a propus să iasă la microfon și să citească acest amendament. Ajungând la microfon, și-a dat seamă că proiectul de lege nr. 1161 a fost deja examinat și votat în lectură finală, iar amendamentul este la legea examinată anterior.

Ioniță Veaceslav a luat cuvântul și a spus că Untilă Veaceslav a avut un amendament la Legea nr. 1161 și nu a izbutit să-l citească.

Amendamentul se referea la art.18 alin. 1.1 potrivit căruia urmau să se dea taxe gradual până la un nivel și un alt nivel.

Despre aceea că Ioniță Veaceslav i-a propus să iasă la microfon și să citească amendamentul în cauză poate confirma colegul său din Parlament, cu care ședea alături în ședințe Colesnic Iurie și alții.

Referitor la intrarea în vigoare a prezentei Legi, (art. 18 din Lege) precum că prezenta lege intră în vigoare peste 3 luni de la data publicării, cu excepția art. 1, pct. 18 în partea ce se referă la pct. 1 lit. e) din anexă – quantumul taxei p-n o masă de joc, care urma să intre în vigoare la data publicării, nu cunoaște nimic despre aceasta, inițiativa legislativă nu prevedea în genere termeni de implementare (f.d. 215-216, vol. III).

În cadrul ședinței instanței de apel, martorul Untilă Veaceslav a concretizat că amendamentul a fost pregătit și motivat de către inculpat și a susținut acest amendament în fața membrilor Comisie, dar acesta a fost respins.

Ioniță Veaceslav, fiind reaudiat în calitate de martor la rejudecarea apelului, a declarat că susține declarațiile făcute anterior în cadrul procesului penal potrivit cărora a fost deputat în Parlamentul RM și Președintele Comisei parlamentare economie buget și finanțe.

Inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 pentru reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a parvenit în Parlamentul RM de la Guvern, autorul fiind Ministerul Economiei.

Inițiativa în cauză prevedea în general simplificarea procedurii de licențiere și revizuirea activităților care sunt supuse licențierii.

Pe parcursul examinării legii în Comisa de profil, deputatul Untilă Veaceslav a înaintat un amendament, pe care dumnealui în calitate de președinte al Comisiei în cauză insista să fie respins de către Comisie, deoarece considera nejustificat micșorarea de două ori a taxei pentru o masă de joc, precum și pentru că contravenea politicii promovate de Guvern și anume începând cu anul 2009, alianța de guvernare a majorat încasările bugetare mărinnd doar acele impozite care nu afectează interesele cetățeanului simplu, așa numitele impozite pe viciu.

În raportul final remis de către Comisia de profil Parlamentului RM, acest amendament figura ca respins.

Deputatul Untilă Veaceslav chiar și după remiterea raportului în Plenul Parlamentului, insistă ca amendamentul lui să fie acceptat.

Acest lucru putea fi efectuat în două moduri: primul – Ioniță Veaceslav trebuia să convoace în ședință încă odată Comisia de profil și aceasta urma să-și schimbe opțiunea asupra acestui amendament și în cazul dat președintele comisiei urma să anunțe Plenul Parlamentului despre modificările introduse. Evident Veaceslav Ioniță a refuzat acest lucru, deoarece considera inoportun.

Atunci i-a explicat deputatului Untilă c Veaceslav ă poate folosi al doilea mecanism și anume să-și promoveze singur amendamentul în Plenul Parlamentului. Dumnealui urma să se ridice în Plenul Parlamentului și să explice raționamentul acestui amendament și Plenul urma să decidă.

Untilă Veaceslav în momentul examinării în a doua lectură a proiectului de lege nu a propus acest amendament, deoarece din câte ține minte posibil că nu era în sala de ședințe. Însă s-a ridicat cu acest amendament pe parcursul examinării altor legi, după votarea în lectura finală a Legii nr. 176 din 17.07.2010. Nu a atras atenția asupra acestui fapt, deoarece legea în cauză a fost votată și subiectul era deja epuizat.

Președintele ședinței Plenului Parlamentului Urechean Serafim, la insistența deputatului Untilă Veaceslav, putea să demareze procedura de revizuire a votului la solicitarea ultimului. Dumnealui, adică Urechean Serafim, nu a făcut lucrul acesta, adică nu a stopat demersul lui Untilă Veaceslav și nici nu a demarat procedura de revizuire.

Cu referire la art. 3 din Legea nr. 176 din 15.07.2010 privitor la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv modificările referitoare la art. 1 pct.18 din Legea nr. 451-XV din 30.07.2001 pentru reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, care stipulează expres că acesta intră în vigoare la data publicării, afirmă cu certitudine că faptul dat l-a aflat în cadrul prezentei audieri și niciodată nu a fost discutat anterior la Comisa de profil și nici nu a știut despre acest fapt. Dacă amendamentul este neclar de cine a fost introdus, în cazul acestui articol (art. 3 din Legea nr.176 din 15.07.2010), putea fi introdus doar de către autorul proiectului, sau consilierul Comisiei de profil, sau Direcția Juridică a Parlamentului.

În luna august a fost sunat de către Prim-ministru și întrebat dacă știe despre micșorarea taxelor la cazino. Dumnealui a rămas uimit și l-a informat că este făcătura lui Untilă Veaceslav și au convenit asupra acțiunilor necesare de întreprins și anume Guvernul ataca în Curtea Constituțională Legea în cauză, iar Ioniță Veaceslav înregistrează un proiect de lege care aduce modificările necesare. Acest proiect de lege l-a înregistrat la mijlocul lunii septembrie 2010, dar nu a fost posibil de promovat, deoarece s-a intrat în campania electorală. După investirea noului Parlament, în regim de urgență, au promovat acest proiect de lege. În lectura

a doua în Plenul Parlamentului a sensibilizat opinia publică și deputații despre faptul dat, de unde și au aflat deputații despre cazul dat, fapt confirmat prin stenograma ședințelor în Plen. Văzând revolta deputaților și faptul că este posibil cauzarea unor prejudicii bugetului de stat, a sugerat Plenului Parlamentului să luăm o săptămână pentru a propune pentru lectura finală o soluție de recuperare a daunei. Formula și soluția juridică a fost identificată de către dumnealui și consta în anularea retroactivă a acestei norme legale. După ce a identificat formula juridică, foarte mulți deputați considerau că ea este anticonstituțională. Argumentul a fost simplu, doar Curtea Constituțională se poate expune asupra constituționalității, iar interesul public este atât de iminent, că erau obligați să voteze aceste modificări, chiar cu riscul să fie declarată neconstituțională. Ulterior, poziția lui Ioniță Veaceslav s-a adeverit a fi una corectă, recent declarând constituțională norma propusă de dumnealui, lucru care va permite recuperarea întregului prejudiciu.

În felul acesta, consideră că a îndeplinit obligațiile de președinte al Comisiei economiei, buget și finanțe de a recupera posibilele prejudicii bugetului de stat.

La 15.07.2010 cu Untilă Veaceslav a discutat doar înainte de ședința în Plenul Parlamentului, convingându-l insistent despre necesitatea votării amendamentului, la ce Ioniță Veaceslav a refuzat categoric. După ce a fost votată Legea nr. 176 din 15.07.2010 în lectura finală cu dumnealui nu a discutat pe acest fapt.

Menționează că ceea ce-i trezește suspiciuni este acțiunea Președintelui-interimar al țării Ghimpu Mihai, deoarece dacă la nivel de proceduri Parlamentare vede o serie de neclarități, atunci Președintele-interimar al țării îi revine obligația de a constata constituționalitatea sau neconstituționalitatea legii în cauză.

Amendamentul lui Untilă Veaceslav era categoric anticonstituțional, fapt confirmat prin hotărârea Curții Constituționale (f.d. 269-271, vol. III).

În cadrul ședinței instanței de apel, martorul Ioniță Veaceslav a concretizat că pe inculpat în cunoaște în legătură cu relațiile de serviciu și că Guvernul nu a venit în Parlament cu inițiativa de a micșora prețul taxelor pentru agenții economice din domeniul jocurilor de noroc și că raportul Comisiei era de a respinge această modificare.

Autorul amendamentului era deputatul Untilă Veaceslav.

În ședința Parlamentului când se discuta proiectul de lege a avut loc o confuzie, Președintele Parlamentului nesusizând că de fapt era vorba de altă lege.

La redactarea unui text de lege lucrează o echipă și din câte cunoaște responsabil în cazul Legii 176 din 15 iulie 2010 a fost desemnat inculpatul.

Ghimpu Mihai, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile cărui nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că în

perioada în care s-a comis infracțiunea a activat în funcția de Președinte al Parlamentului Republicii Moldova și Președinte-interimar al Republicii Moldova.

Inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 pentru reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a parvenit în Parlamentul RM de la Guvern, autorul fiind Ministerul Economiei. Inițiativa în cauză prevedea în general simplificarea procedurii de licențiere și revizuirea activităților care sunt supuse licențierii.

Ședința Plenului Parlamentului RM la care a fost votată în lectura finală Legea nr. 176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, a fost prezidată de către Prim-vicepreședintele Parlamentului dl Serafim Urecheanu, deoarece la data indicată dumnealui de afla în deplasare de serviciu peste hotarele țării.

Prima dată despre faptul introducerii unor modificări la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, care nu au fost examinate și votate de către deputați, a aflat din scrisoarea Prim-ministrului Filat Vlad adresată acestuia în calitate de Președinte al Parlamentului RM, despre necorespunderea legii cu votul deputaților privind micșorarea taxei pentru o masă de joc.

Examinarea acestei solicitării, a adresat-o președintelui Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe Ioniță Veaceslav, care urma să se clarifice cu situația, să-i raporteze cazul pentru a informa ulterior Guvernul.

Contrar prevederilor legislației în vigoare, Ioniță Veaceslav nu l-a informat despre rezultatele examinării acestei solicitări, dar sub semnătură proprie a comunicat Guvernului că totul este în regulă. De fapt, prin acest răspuns consideră că Ioniță Veaceslav își recunoaște vina.

Deoarece era în campania electorală, au uitat despre acest caz, însă după declarațiile făcute de reprezentanții Partidului Comunist, a aflat că în legea menționată au fost incluse modificări în sensul micșorării taxei pentru o masă de joc în cazinouri.

Despre răspunsul dat Prim-ministrului președintelui Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe a aflat după ce a solicitat de la Aparatul Parlamentului toate materialele necesare pe cazul dat, începând cu: stenograma și terminând cu materialele ce țin de adoptarea acestei legi.

Ulterior, la una din ședințele Parlamentului, s-a decis crearea Comisiei de anchetă pe cazul dat, unde a fost invitat și a dat depozițiile necesare. În afară de depoziții, a prezentat documentele ce confirmă nevinovăția sa.

Despre prevederile art. 3) al Legii nr. 176 din 15.07.2010 potrivit cărora art. 1) pct. 18 în partea ce se referă la pct. 1 lit. e) din Anexă, va intra la data publicării, a aflat în cadrul prezentei audieri (f.d. 2-3, vol. IV).

Esinencu Tamara, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că, prevederile stenogramei ședinței în Plen a Parlamentului sunt incluse în textul legilor adoptate de către consultanții comisiilor permanente, în cazul dat *****.

Textul final al Legii nr.176 din 15.07.2010, imprimat pe foi de formatul A4 în număr de 10 file și însoțit de fișa nr.32, a fost prezentat în Secția de redactare de către consultantul Comisiei economie, buget și finanțe *****.

Concretizează că, în secție a fost prezentat doar textul legii în cauză.

A repartizat actul legislativ redactorilor, făcând mențiunea în scris pe prima filă a legii în partea stângă a acesteia.

În partea dreaptă a filei a scris numele consultantului responsabil de acest act legislativ, ***** și telefonul lui intern din birou și anume 397, adică 268-397.

Menționează, că în textul Legii nr. 176 din 15.07.2010 prezentat de consultatul Comisiei economie, buget și finanțe ***** , la pct. 18 în nota anexei la Lege, la poziția 1 lit. e) la compartimentul „întreținerea cazinourilor” prevedea: - pînă la 6 mese, inclusiv - 180 000 lei pentru fiecare masă de joc; - pentru fiecare masă de joc, începând cu a 7-ea-360 000 lei.

Secția de redactare nu are dreptul de a dactilografia textul final al actului legislativ adoptat de Parlamentul RM, în baza proiectului de lege, amendamentelor deputaților și stenogramei. Acest fapt constituie un drept și o obligație exclusivă a consultanților Comisiilor permanente, în cazul descris a lui ***** (f.d. 30-31, vol. IV).

Lidia Mardare, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că, textul Legii nr. 176 din 15.07.2010 i-a fost repartizat de către șeful Secției de redactare –Esinencu Tamara pentru a-1 redacta potrivit normelor acceptate în cadrul redacției.

Redactarea urma a fi executată în mod prioritar, fapt solicitat direct de către consultantul Comisiei economie, buget și finanțe, *****.

Primind textul legii în cauză, dumneaei, conform atribuțiilor funcționale, a redactat textul din punct de vedere gramatical (ortografic, lingvistic, fonetic etc.).

Deoarece Legea nr. 176 din 15.07.2010 este o lege de modificare și completare a Legii nr. 451-XV din 30.07.2001, era obligată de a verifica ca structura textului Legii nr. 176 din 15.07.2010 să corespundă structurii și terminologiei Legii nr. 451-XV din 30.07.2001.

Referitor la pct. 18 din Legea nr. 176 din 15.07.2010, menționează, că în textul legii în cauză, prezentat de ***** , la pct. 18 în anexa la Lege, la poziția 1 lit. e) la compartimentul „întreținerea cazinourilor” prevedea: - pînă la 6 mese, inclusiv - 180 000 lei pentru fiecare masă de joc; - pentru fiecare masă de joc, începând cu a 7-ea - 360 000 lei.

Verificând Anexa la Legea nr.451-XV din 30.07.2001, a stabilit că prevederile menționate mai sus, se cereau a fi încadrate într-un chenar, fapt ce a făcut ulterior, însă conținutul textului din anexă nu l-a modificat.

După dactilografierea textului Legii nr. 176 din 15.07.2010, la a doua sau a treia corectare a textului, de redactorii **Mardare Lidia** și **Malțev Lidia**, s-a apropiat ***** și a spus că trebuie de schimbat art. III al Legii nr. 176 din 15.07.2010, care prevedea modul de intrare în vigoare a legii.

Conform textului inițial al Legii nr. 176 din 15.07.2010 (art. III), legea intra în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

***** a solicitat să schimbe conținutul acestui articol în felul următor: prezenta lege va intra în vigoare peste trei luni de la data publicării, cu excepția articolului I punctul 18, în partea ce se referă la punctul 1 litera e) din anexă, care intră în vigoare la data publicării, fapt ce dumnealor au executat, deoarece sunt obligate să îndeplinească ceea ce li se cere din partea consultantului din Comisia permanentă, care poartă răspundere pentru conținutul legii.

Menționează, că Secția de redactare nu are dreptul de a dactilografierea textul final al actului legislativ adoptat de Parlamentul RM, în baza proiectului de lege, amendamentelor deputaților și stenogramei. Acest fapt constituie un drept și o obligație exclusivă a consultantilor Comisiilor permanente, în cazul descris a lui ***** (f.d. 32-33, vol. IV).

Malțeva Lidia, fiind audiată în calitate de martor, declarațiile căreia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a făcut declarații similare cu cele ale martorului **Mardare Lidia**.

Potrivit declarațiilor făcute de martor, susține declarațiile făcute la urmărirea penală și că redactorul avea obligația de a redacta corect textul legii, amendamentelor, deciziilor și scrisorilor fără a modifica conținutul acestora.

Documentele le primea de la consultant prin intermediul șefului de secție.

De obicei lucra cu consultantul comisiei.

Corecta observațiile care se făceau de șeful consultantului, deoarece acesta era prezent la toate ședințele comisiei.

În cadrul procesului de redactare puteau fi efectuate schimbări.

Nu ține minte ce modificări au fost efectuate în lege, și care sunt atribuțiile lui ***** (f.d. 44-46 vol. IV).

Iliaș Cezar, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile căruia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că niciodată nu a avut tangență cu subiectul în cauză și nici nu a fost vizat cu atribuții de verificare a proiectului de lege înaintat de Ministerul Economiei în Parlament privind introducerea modificărilor la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Nu își amintește să fi verificat împreună cu Lupan Ion textul proiectului de lege menționat, votat în lectura finală de către Parlamentul RM (f.d. 79-80, vol. IV).

Lupan Ion, fiind audiat în calitate de martor, declarațiile căruia nu au fost contestate de părți și fiind date citirii la rejudecarea apelului, a declarat că niciodată nu a avut tangență cu subiectul în cauză și nici nu a fost vizat cu atribuții de verificare a proiectului de lege înaintat de Ministerul Economiei în Parlament privind introducerea modificărilor la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Referitor la faptul verificării de către dumnealui împreună cu Iliș Cezar a textului Legii nr. 176 din 15.07.2010, aceasta putea fi doar la nivelul de comparație tehnică a cifrelor, întrucât proiectul dat de lege nu ține de competența Direcției pe care o conduce (f.d. 84-85, vol. IV).

*De rând cu declarațiile martorilor care coroborează și se completează, în ansamblu, probe ce se apreciază ca fiind veridice, utile, concludente și pertinente procesului de stabilire a adevărului și de înlăturare a dubiului judiciar, Colegiul Penal reține și următoarele acte procesuale și documente ce confirmă vinovăția lui ***** în săvârșire faptei incriminate lui prin actul de învinuire din 22.01.2019:*

- **raportul Comisiei parlamentare de anchetă privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător**, conform căruia s-a constatat că, proiectul de Lege nr. 1161 din 21.04.2010 a fost adoptat în lectura a II-a la ședința plenară a Parlamentului din 15.07.2010, în redacția în care nu se conținea amendamentul deputatului Veaceslav Untilă, devenind Legea nr.176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Regulamentul Parlamentului a fost încălcat la capitolul adoptarea legilor prin admiterea de către Președintele ședinței, Serafim Urechean a intervenirii cu amendament în timpul dezbaterii altui proiect de lege și acceptarea intervenției întârziate de modificare/completare a unui act legislative deja adoptat.

În procesul pregătirii legii, după votarea acesteia în lectura a II-a, în text a fost inclus nejustificat amendamentul deputatului Veaceslav Untilă.

Declarațiile președintelui comisiei Veaceslav Ioniță și consultantului Comisiei ***** precum că amendamentul a fost aprobat în mod tacit, nu pot fi reținute și Comisia de anchetă constată că amendamentul nu a fost votat de Parlament, astfel ei depășindu-și atribuțiile de serviciu.

Procesul de contrasemnare a purtat un caracter iresponsabil, acesta fiind consecința organizării nesatisfăcătoare a activității Parlamentului și Secretariatului

Parlamentului de către Președintele Parlamentului Mihai Ghimpu și Secretarul general al Parlamentului Adrian Fetescu.

Există lacune și omisiuni în Instrucțiunea privind lucrul cu documentele în Parlamentul RM, care necesită modificată, indicând o procedură clară de lucru cu documentele, stabilind expres ordinea în care trebuie să fie semnat un document, numele semnatarilor, semnătura, data și responsabilitatea fiecăruia etc.

Lipsește reglementările în actele interne ale Aparatului Președintelui, care sunt depășite de timp, precum și fișele de post ale funcționarilor Aparatului, ce ar reglementa clar responsabilitatea în procedura de verificare a constituționalității legilor venite spre promulgare.

Președintele Comisiei economie, buget și finanțe Veaceslav Ioniță depășindu-și atribuțiile, din numele Parlamentului a adresat Guvernului răspunsul CEB 567 din 21.09.2010 la scrisoarea Prim-ministrului din 01.09.2010, prin care confirmă faptul cunoașterii introducerii amendamentului, calificându-l drept acceptat de Parlament și fiind în unison cu politica promovată de Guvern.

Ministrul Economiei Valeriu Lazăr a contrasemnat textul final al legii care conținea abateri de la normele constituționale, astfel manifestând iresponsabilitate în îndeplinirea obligațiilor de serviciu (f.d. 106-162, vol. I).

- **procesul-verbal de ridicare** din 01.03.2012 a stenogramele ședințelor Parlamentului Republicii Moldova, legislatura XVIII-a volumele 5,7,8 pe 913 file, a XIX-a volumele 3 și 4 pe 533 file, proiectele de Legi și Hotărâri ale Parlamentului și documente adiționale în 3 volume pe 773 file, procesele-verbale ale Comisiei economie, buget și finanțe, pe 197 file, materialele Comisiei de Anchetă a Parlamentului privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, alte materiale aferente acestui caz pe 703 file (f.d. 143-145, vol. II);

- **procesul-verbal de examinare** din 02.03.2012 a stenogramelor ședințelor Parlamentului Republicii Moldova, legislatura XVIII-a volumele 5,7,8 pe 913 file, a XIX-a volumele 3 și 4 pe 533 file, proiectele de Legi și Hotărâri ale Parlamentului și documente adiționale în 3 volume pe 773 file, procesele-verbale ale Comisiei economie, buget și finanțe, pe 197 file, materialele Comisiei de Anchetă a Parlamentului privind elucidarea circumstanțelor votării și semnării Legii nr.176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, alte materiale aferente acestui caz pe 703 file.

- Materialele în cauză conțin date referitoare la procedura de înaintare a inițiativei legislative de modificare și completare a Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, examinarea acesteia în Comisiile parlamentare de profil, Plenul Parlamentului,

procedura de redactare a modificărilor și completărilor la lege, semnare, promulgare, contestarea la Curtea Constituțională etc.

- Conform acestor materiale este constatat mecanismul de introducere frauduloasă a modificărilor la Legea nr.176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, votată în lectura finală de către Plenul Parlamentului Republicii Moldova și promulgată de către Președintele Republicii Moldova (f.d. 146, vol. II);

- **procesul-verbal de ridicare** din 29.10.2012 a CD-lui firmei producătoare „BENQ” cu înregistrări audio și video a ședinței Parlamentului Republicii Moldova din 15 iulie 2010, ridicat de la Chivriga Radu, reprezentantul AO „Privesc.Eu” (f.d. 236-238, vol. III);

- **procesul-verbal de examinare** din 29.10.2012 a secvențelor video și audio a ședinței Parlamentului Republicii Moldova din 15 iulie 2010, înregistrată de AO „Privesc.Eu” pe un CD-R de model „BENQ”, cu capacitatea de 700 Mb.

În rezultatul examinării s-a constatat că, pe CD-ul supus examinării sunt stocate secvențele audio-video într-un singur fișier cu denumirea „(15.07.2010) parlament”, efectuat de un dispozitiv de luat vederi.

Fișierul dat conține informație cu capacitatea de 381 Mb. Durata înregistrărilor este de 2 ore și 47 minute.

La minuta 31 a înregistrărilor audio-video, la tribuna Parlamentului Republicii Moldova a ieșit deputatul Veaceslav Ioniță, care spune următoarele: *„Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege nr.1798 și propune pentru a doua lectură de a fi comasat cu proiectul Domnului Bodrug. Aici noi lărgim aria și gradul de independență a autorităților publice locale, în ceea ce privește prestarea și organizarea serviciilor publice. Această Lege vine...”,* după care este întrerupt de către președintele ședinței Parlamentului Republicii Moldova Serafim Urecheanu, care a spus că sunt întrebări și a dat cuvântul persoanei de la microfonul nr. 4.

Imediat a luat cuvântul deputatul Veaceslav Untilă, care a spus că *la 1161, p. 18 a fost o propunere și minimele la comisia de stat și Veaceslav Ioniță a acceptat să dea gradual ceea ce ține de p. 18”,* la care Veaceslav Ioniță a răspuns *să citească tot amendamentul.* Tot el, a spus ca *Veaceslav Untilă să explice pentru deputați Legea privind licențierea activității de întreprinzător. D-nul Untilă avea un amendament care nu a reușit să-l citească acum, pentru stenogramă trebuie să fie citit.* Aici, a intervenit Veaceslav Untilă, care a menționat că *amendamentul este la art. 18, p. 1.1., gradual se dau taxe pînă la un nivel și al doilea nivel, Guvernul RM tot a susținut chestia asta. Mulțumesc.*

Apoi, Veaceslav Ioniță a spus că *aceasta este pentru stenograma la Legea precedentă, iar la Legea aceasta nu-s.*

Aici, președintele ședinței Parlamentului Republicii Moldova Serafim Urecheanu a spus: *Da mulțumesc frumos, nu-s întrebări.*

După aceste cuvinte, s-a trecut la examinarea altui proiect de lege (f.d. 239, vol. III).

27. Colegiul Penal analizând probele enunțate și descrise supra, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, conchide că în acțiunile lui ***** sunt întrunite elementele constitutive ale componenței de infracțiune și încadrează acțiunile inculpatului în baza art. 328 alin. (1) Cod penal – *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, fapt ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice.*

28. Conform alin. (1) al art. 123 Cod penal prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

În sensul dispoziției menționate, angajatul instituției de stat, al altor persoane juridice de drept public este salariatul care se asimilează funcționarilor publici, indiferent de nivelul ierarhic, cu excepția salariaților care desfășoară activități auxiliare.

Potrivit considerentelor teoretice, pentru recunoașterea unei sau altei categorii de persoane ca fiind persoane cu funcții de răspundere, are importanță caracterul acțiunilor pe care acestea le îndeplinește. De aceea, pentru a atesta comiterea infracțiunii specificate la alin. (1) art. 328 Cod penal, este decisiv de a stabili dacă făptuitorul a exercitat întocmai atribuții ale persoanei cu funcții de răspundere și nu acțiuni de natură profesională.

Analiza dispozițiilor articolelor din Codul penal în special art. 158 alin. (3) lit. f), art. 165 alin. (2) lit. c), art. 206 alin. (3) lit. c), art. 220 alin. (2) lit. d), art. 240 alin. (4) lit. c), art. 332¹ alin. (2) lit. c) și art. 362¹ alin. (2) lit. d) Cod penal, se indică întâi persoana publică, apoi persoana cu funcții de răspundere și apoi persoana cu funcție de demnitate publică, iar la încadrarea acțiunilor lui ***** s-a mers pe poziția *persoanei publice* deoarece este mai blândă față de *persoana cu funcții de răspundere*.

29. Colegiul Penal statuează că inculpatul fiind angajat în calitate de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului RM, era obligat în activitatea sa să se conducă regulilor prevăzute de Instrucția privind lucrul cu

documentele în Parlamentul Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului nr.13-XVI din 07.12.2005.

30. Conform atribuțiilor de facto pe care le-a exercitat în cazul dat ***** – introducerea unor prevederi legale în textul final al legii care nu a fost votat de Parlament, ordonarea specialiștilor din Direcția documentare parlamentară să introducă prevederi noi în textul final al legii referitor la momentul intrării în vigoare a altor prevederi a legii, și respectiv executarea acestora de către toți fără probleme – denotă că inculpatului i s-a acordat prin numire anumite funcții ale autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție.

31. Deci, la caz urmează de luat în considerație faptul, că de felul cum își exercită atribuțiile și obligațiile angajatul în calitate de consultant principal al comisiei parlamentare permanente, depinde calitatea actelor normative și a relațiilor sociale pe care le reglementează, iar în cazul dat securitatea economică a statului, deoarece prin aceste modificări ilegale s-au micșorat încasările la buget cu 5 973 165 lei.

32. Concluziile instanței de fond că inculpatul nu este subiect al infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, motivându-se că la momentul săvârșirii acțiunilor erau în vigoare prevederile art. 328 Cod penal în redacția Legii din 2002, potrivit căreia era sancționat de legea penală *excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, iar ******, deținând funcția de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova, nu întrunea calitățile unei persoane cu funcții de răspundere, și de aceea el nu poate fi subiectul infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal în redacția Legii din 2002.

33. În acest context Colegiul reține că într-adevăr la momentul săvârșirii pretensei infracțiuni art. 328 Cod penal nu prevedea noțiunea de **persoană publică**, deoarece art. 328 alin. (1) Cod penal în redacția din 24.12.2008 prevedea săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotit de lege ale persoanelor fizice sau juridice. De rând cu aceasta, în contextul dat, instanța de fond omite cu desăvârșire să se expună asupra adresării secretarului general, Președinte al Comisiei de disciplină Adrian Fetescu către Președintele Parlamentului RM Domnului Marian Lupu din 18.11.2011, unde se specifică că ***** *consultant principal în Comisia economie, buget și finanțe a încălcat normele de conduită a funcționarului public în exercitarea funcției*

publice, atribuții ce cad și sub incidența legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 – XVI din 04.07.2008 (f.d. 149-151, vol. II).

34. Totodată de către instanță s-a evitat, expunerea și analiza concluziilor raportului Comisiei parlamentare de anchetă din 15.07.2010 care expres indică: „...Procesul de contrasemnare a purtat un caracter iresponsabil, acesta fiind consecința organizării nesatisfăcătoare a activității Parlamentului și Secretariatului Parlamentului de către Președintele Mihai Ghimpu și Secretarul General al Pralamentului Adrian Fetescu. Există lacune și omisiuni în Instrucțiunea privind lucrul cu documentele în parlamentul RM, care necesită modificată, indicând o procedură clară de lucru cu documentele, stabilind expres ordinea în care trebuie să fie semnat un document, numele semnatarilor, semnătura, data și responsabilitatea fiecărui etc. Lipsesc reglementările în actele interne ale 15 Aparatului Președintelui, care sunt depășite de timp, precum și fișele de post ale funcționarilor Aparatului, care ar reglementa clar responsabilitatea în procedura de verificare a constituționalității legilor venite spre promulgare...”.

35. În același context, Colegiul mai indică și asupra faptului că instanța nu s-a referit la modalitatea de numire în funcția de consultant principal al Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova a lui *****, or nu a fost supus cercetării Ordinul Președintelui Parlamentului SC-2 nr. 5 din 01 februarie 2010 precum și fișa de post a ultimului, care ar fi permis a concluziona despre împuternicirile și statutul acestuia.

36. De asemenea art. 123 alin. (1) Cod penal în vigoare în trecut și în prezent, prin *persoană cu funcție de răspundere* se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

37. Modificările efectuate la art. 328 Cod penal raportat la prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, prin **persoană publică** se înțelege: *funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.*

38. Astfel, după modificările art. 123 Cod penal (din 03.02.2012) cu substituirea sintagmei *persoanei cu funcție de răspundere* cu sintagma *persoană publică* nu influențează calitatea persoanei, subiecții menționați și-au păstrat statutul special de *persoană publică*, potrivit cărora legiuitorul, ulterior a prevăzut tragerea la răspundere penală în baza art. 328 Cod penal.

39. Mai mult ca atât indiferent de calitatea persoanei în sensul art. 328 și 123 Cod penal, oricine din subiecții menționați poartă răspundere pentru ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite prin Constituția Republicii Moldova și alte acte normative în conformitate cu instrucțiunile de serviciu, iar modificările efectuate la art. 328 Cod penal nu discriminează acțiunile inculpatului.

40. Afirmațiile apărării că învinuirea nu corespunde exigențelor art. 6 CoEDO și art. 281 Cod de procedură penală sunt neîntemeiate deoarece, din lecturarea învinuirii rezultă că ordonanța de punere sub învinuire cuprinde: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

41. Generalizând cele indicate supra, Colegiul penal consideră că vinovăția lui ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal este dovedită în afara oricăror dubii.

42. Colegiul penal analizând totalitatea probelor administrate coroborate cu circumstanțele cauzei penale, consideră necesar de a-l libera pe ***** de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

43. Potrivit Codului penal, la momentul comiterii infracțiunii – 15-26 iulie 2010 – persoana recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal se sancționa cu *amandă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.*

44. Reieșind din prevederile art. 16 alin. (3) Cod penal infracțiunea de *depășire a atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, fapt ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor*

ocrotite de lege a persoanei juridice Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave.

45. Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, *persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: prescripției de tragere la răspundere penală.*

46. Conform art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

47. Din materialul probator al cauzei, cu certitudine se constată, că inculpatul a săvârșit infracțiunea în perioada 15-26 iulie 2010, adică la timpul judecării propriuzise au trecut mai mult de 5 ani de la data săvârșirii infracțiunii.

48. Prin urmare, se constată, că în cauză a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a inculpatului în baza art. 328 alin.(1) Cod penal.

49. Conform articolului 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată temeiul prevăzut în articolele 275 pct.4) și 285 alin.(1) Cod de procedură penală – a intervenit termenul de prescripție, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

50. În conformitate cu art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.*

51. Totodată, potrivit art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.*

52. În această ordine de idei, în virtutea celor expuse supra, Colegiul constată necesitatea recunoașterii vinovăției lui ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunii au trecut mai mult de 5 ani.

53. Prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă un tip de liberare de răspundere penală pentru o infracțiune datorită trecerii, în anumite condiții, a unui anumit interval de timp de la data săvârșirii ei.

54. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale și, de aceea, după trecerea unui timp îndelungat de la săvârșirea infracțiunii, aplicarea devine ineficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Prevenția generală nu se

mai realizează fiindcă rezonanța socială a faptei scade considerabil, iar infractorul, asupra căruia planează tot timpul amenințarea pedepsei, se poate îndepărta.

55. Concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiunii (răspunderea penală).

56. Constatând intervenirea prescripției, organul de drept va dispune neînceperea urmăririi penale, încetarea urmăririi penale sau încetarea procesului penal. Verificarea împlinirii termenului de prescripție este anterioară oricărui examen al fondului, dar prescripția poate fi invocată în tot cursul procesului penal, *instanța fiind obligată să o constate din oficiu.*

57. Conform stării de fapt s-a reținut că inculpatul ***** prin acțiunile infracționale a cauzat, bugetului de stat, un prejudiciu material în mărime de 5 973 165 lei, or la data producerii evenimentelor era în vigoare și producea efectele juridice corespunzătoare Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30.07.2001, potrivit căreia taxa de licență în domeniul jocurilor de noroc se încasa în contul bugetului de stat (art. 18 din lege).

58. Această sumă rezultă din hotărâri irevocabile ale instanțelor de judecată (16 la număr) prin care, întreprinderile și instituțiile în privința cărora au fost aplicate prevederile pct. 1 lit. e) din Anexa la Legea 176/2010, au fost obligate să efectueze recalculările corespunzătoare și să achite în bugetul de stat diferența la taxe, care s-a produs, dispunându-se încasarea în bugetul de stat a sumelor restante. Prin urmare acțiuni benevole, în sensul achitării în bugetul de stat a diferenței la taxe, care s-a produs, din partea întreprinderilor și instituțiilor menționate nu s-au întrevăzut.

59. Având în vedere calitatea Ministerului Finanțelor de gestionar a bugetului de stat, stabilită prin Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor nr. 696 din 30.08.2017, prin prisma prevederilor art. 59 alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit căruia *parte în procesul civil poate fi Republica Moldova, reprezentată de Guvern și de organele împuternicite să exercite o parte din funcțiile Guvernului, precum și unitățile administrativ-teritoriale, reprezentate prin împuterniciții lor în modul prevăzut de lege*, acțiune civilă a fost înaintată de Ministerul Finanțelor în interesele statului, solicitându-se încasarea a 5 973 165 lei, motivându-se că prejudiciului material cauzat statului este unul în proporții considerabile.

60. Potrivit art. 8 și art. 514 din Codul civil al Republicii Moldova (corespondente după republicare art. 9 și art. 776 Cod civil), *obligațiile se nasc din fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, cât și în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane...*, iar în

corespondere cu dispozițiile art. 572 din Codul civil al Republicii Moldova (corespondent după republicare art. 858 Cod civil), *obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.*

61. Conform art. 1398 alin. (1) din Codul Civil (corespondent după republicare art. 1998 alin. (1) Cod civil), *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

62. Astfel, art. 1398 Cod civil (corespondent după republicare art. 1998 Cod civil) conține o normă de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligațiilor delictuale), care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extra contractual. Sub incidența ei cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligații delictuale, ținând cont de specificul lor.

63. Prin urmare, ținând cont de cele stabilite, Colegiul penal obligă pe ***** să repare prejudiciul material cauzat în sumă de 5 973 165 lei (cinci milioane nouă sute șaptezeci și trei mii o sută șazeci și cinci) în beneficiul statului.

În conformitate cu art.*****5, alin.(1); *****7-*****9 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Admite apelul procurorului casează total sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19.10.2015, privindu-l pe ***** , rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Procesul penal pornit în privința lui ***** în baza art.328 alin.(1) Cod penal a înceta în baza art.60 alin.(1), lit. b) Cod penal și 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Se admite acțiunea civilă și se încasează de la ***** în beneficiul Statului (bugetul de stat) prejudiciul material în sumă de 5973165 (cinci milioane, nouă sute șaptezeci și trei mii, una sută șazeci și cinci) lei.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile.

Pronunțarea publică a hotărârii motivate la data de 17.10.2019, ora 14.00.

Președintele ședinței:

Judecători: